

Spotkania historyczne: Jan Sarkander ze Skoczowa

Data publikacji: 23.03.2025 17:00

Na pewno wiele osób kojarzy krytyka filmowego Stanisława Janickiego. Jak dodamy do tego nazwiska czarne okulary i program telewizyjny „W starym kinie” nadawany w telewizji w latach 1967-1999 to już wiadomo o kim mówimy. Rodzina Janickiego wywodzi się ze Skoczowa i to właśnie on w 1994 roku nakręcił dokumentalny film biograficzny „Jan Sarkander ze Skoczowa”.

Jan Sarkander fot. diecezja bielsko-żywiecka

Historię powstania tego filmu przedstawiła podczas marcowego (21.03.) spotkania z historią w czytelni skoczowskiej biblioteki publicznej historyczka Halina Szotek, która była konsultantką podczas powstawania tego dokumentu.

W pierwszej części spotkania zgromadzeni miłośnicy lokalnej historii mogli dowiedzieć się m.in. o Stanisławie Janickim, który ma swoje korzenie w Skoczowie do którego często będąc dzieckiem przyjeżdżał w odwiedziny, przez pewien okres był nawet uczniem skoczowskiej szkoły podstawowej nr 1. Halina Szotek opowiadała także o utrudnieniach na jakie zespół filmowy pod przewodnictwem reżysera i scenarzysty Janickiego napotykał w trakcie zbierania materiałów przy kręceniu filmu w Polsce i na Morawach.

Druga część piątkowego spotkania to wspólne oglądanie dokumentalnego filmu biograficznego z 1994 roku „JAN SARKANDER ZE SKOCZOWA” w reżyserii Stanisława Janickiego powstałego z myślą przybliżenia postaci mało znanego Jana Sarkandra, który w maju 1995 roku został kanonizowany w Ołomuńcu przez Papieża Św. Jana Pawła II. Film to próba ukazania poprzez losy tytułowego bohatera - Jana Sarkandra (1576 - 1620), kapłana, męczennika - dramatu człowieka szukającego swojego miejsca na ziemi. Ukazanie nieprzemijalności podstawowych ludzkich wartości, niezależnie od czasu, warunków, okoliczności, w jakich człowiekowi przyszło żyć.

Z filmu można dowiedzieć się m.in., że Jan miał trzech braci - Wacława, Pawła i Mikołaja, który później również został kapłanem oraz przyrodniego brata Mateusza, dlatego po skończeniu 13 roku życia opuścił z matką Skoczów i przeniósł się na Morawy. Przez cały film widzowie towarzyszą Sarkandrowi w jego drodze do kapłaństwa, studiach m.in. w Ołomuńcu i Pradze, o przebiegu jego duszpasterstwa w Jaktarze koło Opawy, Charvátach, Zdounkach, Boskovicach i Holeszowie.

Widzowie dowiedzieli się także o pobycie Sarkandra w Krakowie, na Jasnej Górze w Częstochowie, Rybniku. Po powrocie do Holeszowa przyszedł święty męczennik 6 lutego 1620 r. uchronił miasto przed atakiem i grabieżą lisowczyków. To wydarzenie stało się głównym pretekstem dla protestantów do oskarżenia go o sprowadzenie polskiego wojska na Morawy. Został aresztowany w miejscowości Troubky i osadzony w ołomunieckim więzieniu.

Duża część filmu poświęcona jest przesłuchaniom i torturom jakim Sarkander był poddawany aby ujawnił swoim katom tajemnicę spowiedzi. Przesłuchania i tortury trwały prawie miesiąc i skończyły się śmiercią 17 marca 1620 roku.

Spotkanie zarówno pierwsza część (wykład) jak również film uczestnicy uznali za interesujące i nawet nie zauważyli, że spotkanie trwało przeszło 2 godziny. Informacja dla zainteresowanych obejrzeniem filmu jest taka, że jest on dostępny na kanale YouTube. Kolejne spotkanie w ostatni piątek kwietnia.

